

AKTUALITY

INTERNETOVÝ ZPRAVODAJ

SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO

PRAHA – BRNO – OLOMOUC

č. 9/2016/1

7. ročník

30. srpna 2016

K nepřátelské kampani proti majetkovému vyrovnání

V souvislosti s uplatňováním zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi, se ve sdělovacích prostředcích vyskytují četné výpady proti církvím. Týkají se především těch církví a jejich složek (řádů, farností), které uplatnily své nároky na církevní majetek, který byl protizákonně převeden na jiné subjekty (v rozporu s blokačním paragrafem z roku 1991).

Vedení Společnosti pro církevní právo dostává v posledních měsících četné reakce členů Společnosti a čtenářů Aktualit, vyjadřující rozhořčení nad nepravdivými vyjádřeními ve sdělovacích prostředcích, které se množí způsobem naprosto neúměrným, či jak by novináři možná řekli, řadou geometrickou.

Vedení Společnosti pro církevní právo se k protestům připojuje a vyjadřuje tímto své stanovisko, že nepravda, která se šíří, *ohrožuje především mysl české společnosti*. Vyjadřuje svůj podiv nad tím, že neověřené a zkreslené informace pronikají nejen do veřejnoprávních médií, ale i nad tím, že některé státní orgány nepostupují vždy v souladu s platnými právními předpisy a jejich smyslem. Vždyť úmyslem zákonodárce bylo škody, které celá společnost církvím na začátku a v průběhu celé doby panování komunistické strany způsobila, napravit, a ne hledat cestu, jak církvím z ukradeného majetku nevrátit nic nebo vrátit jen co nejméně.

Členů církví se uvedené nepravdy osobně dotýkají, i když jsou na podobná vyjádření zvyklí z celého období čtyřicetiletého pronásledování komunistickým režimem a přijímají i tyto nové křivdy s trpělivostí opravdu křesťanskou. Urážky víry a náboženství však objektivně společnosti neprospívají a vnášejí do ní nepatřičný neklid. Snižuje se úcta k občanské společnosti a k právnímu řádu jako celku.

Z uvedených důvodů se vedení Společnosti pro církevní právo obrací na členy Společnosti, aby se nenechali odradit a aby ve svém okolí šířili pravdivé a jednotlivé kauzy osvětlující informace o majetkovém vyrovnání.

Jako podklad pro argumentaci mohou sloužit nejnovější publikace věnující se majetkovému vyrovnání:

- TRETERA, Jiří Rajmund, HORÁK, Záboj, *Konfesní právo*, Leges, Praha, 2015,
- JÄGER, Petr, CHOCHOLÁČ, Aleš, *Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi*, komentář, Wolters Kluwer, Praha, 2015,
- KŘÍŽ, Jakub, VALEŠ, Václav, *Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi*, komentář, C. H. Beck, Praha, 2013.

Velmi doporučujeme sledovat informace na internetových stránkách České biskupské konference (<http://www.cirkev.cz/majetkove-narovnani>). Je to jedna z mála možností naplnění dnes tak opomíjené zásady *audiatur et altera pars* – budiž vyslyšena i druhá strana. Nejnovější informace naleznete také v Katolickém týdeníku číslo 35/2016 (23. až 29. srpna 2016), které je celé věnováno hospodaření s navráceným majetkem.

XVIII. sympozium kanonického práva, Spišské Podhradie, srpen 2016

Ve dnech 22. až 26. srpna 2016 se ve Spišském Podhradí na Slovensku uskutečnilo tradiční mezinárodní kanonickoprávní sympozium, které pořádala Slovenská společnost kanonického práva v prostorách kněžského semináře. Letošním sjednocujícím tématem byly změny v katolickém manželském právu procesním, které nastaly v roce 2015, a legislativa spojená s ochranou mladistvých v katolické církvi.

Na konferenci se shromáždilo asi 200 účastníků – kanonistů (především členů slovenských a českých církevních soudů) a konfesionalistů ze Slovenska, České republiky, Polska, Ukrajiny a Itálie. Přednášky a návazné diskuse probíhaly ve slovenštině, češtině, polštině a italštině.

V programu sympozia bylo celkem deset referátů, které byly prokládány místy velmi aktuální a praktickou rozpravou. V prvním dni dopoledne vystoupil soudce Římské roty prof. Miroslav Konštanc Adam OP (Itálie) s referáty o *základních principech revize procesu manželské nulity* a o *nově zavedeném zkráceném řízení konaném před biskupem*. V následné diskusi osvětloval přítomným především důvody této reformy, účelnost (zejména v zemích třetího světa) nebo praktické

aspekty zkráceného řízení. Odpoledne proběhlo valné shromáždění Slovenské společnosti kanonického práva a volba představenstva. V bazilice sv. Jakuba v Levoči pak účastníci konference slavili mši svatou, které předsedal arcibiskup bratislavský a metropolita západoslovenské církevní provincie Mons. Stanislav Zvolenský. Při slavnostní večeři pokračovaly vzájemné rozhovory i navazování a upevňování kontaktů mezi přítomnými odborníky.

Druhý den symposia moderoval košický arcibiskup a metropolita východoslovenské církevní provincie Mons. Bernard Bober, který předsedal i ranní bohoslužbě. Příspěvky tohoto dne přednesli odborníci z Itálie. Mons. Paweł Małecha, ochránce spravedlnosti Apoštolské signatury, hovořil *o odpovědnosti biskupa v řízení o neplatnost manželství po vydání motu proprio Mitis Iudex Dominus Iesus*. Následující přednášející, soudce Římské roty Mons. Grzegorz Erlebach, navázal příspěvkem *o některých aplikačních aspektech řádného procesu* podle uváděného motu propria. *Výklad § 1 a 2 kán. 1678 CIC/1983 v kontextu morální jistoty* (hodnota plného důkazu v novelizovaném manželském procesním právu) podal přednášející fakulty kanonického práva v Benátkách Mons. Giuliano Brugnotto a *o pozitivních i negativních nejnovějších reformách řízení o neplatnosti manželství* hovořil jeho kolega z Benátek Mons. Benedict Ndubueze Ejeh.

Třetí jednací den moderoval hostitel – diecézní biskup spišský Mons. Štefan Sečka. Přednášky byly zaměřeny na legislativu týkající se ochrany mladistvých v prostředí církve. Sekretář Papežské komise pro ochranu mladistvých Mons. Robert Oliver přednesl dva příspěvky na téma *Legislativa a ustanovení Apoštolského stolce na ochranu mladistvých a Doporučení Papežské komise pro ochranu mladistvých místním církvím*. V návazné diskusi se probírala především praxe a zkušenosti místních církví a její reflexe ze strany Apoštolského stolce. Odpolední blok zahájil vedoucí oddělení kanonického práva kurie Vrchního arcibiskupství kyjevsko-haličského Mons. Andriy Tanasiyuk přiblížením praxe řešení případů manželské nulity v jeho místní církvi v kontextu synodality. Závěrečnou přednáškou přispěl soudní vikář brněnského církevního soudu a prezident Akademie kanonického práva v Brně Mons. Karel Orlita, který hovořil *o odpovědném přístupu obhájce svazku v současném manželském právu procesním, včetně praktických příkladů*. Večerní garden party pak slavnostním způsobem zakončila přednáškové a diskusní bloky.

Poslední den konference byl věnován referátům slovenských soudních vikářů a rozpravě o dalším směřování slovenských církevních soudů.

Monika Menke

Publikace *Křesťan a islám* odpovídá na základní otázky vztahu k muslimům

Desítka českých teologů a filosofů z univerzit v Praze, Olomouci a Českých Budějovicích sestavila publikaci, v níž se zamýšlejí nad aktuální problematikou postoje křesťanů vůči islámu. Kniha, kterou vydalo nakladatelství Hesperion, je volně dostupná ke stažení a šíření v elektronické podobě.

Svou motivaci vysvětlují autoři v úvodu knihy: „K sepsání tohoto textu nás vedlo především to, že řada věřících je stavěna před otázky, na něž se nabízí protichůdné odpovědi:

Alláh muslimů je tentýž Bůh jako náš Trojjediný? Máme se s muslimy společně modlit? Jak se stavět k uprchlické vlně, kterou nyní v Evropě zažíváme? Jak je to s charitní pomocí těmto lidem? Jak je vůbec možné, že relativně tolik lidí vycovaných v Evropě se vrhá do náruče Islámského státu?“

Protože při hledání odpovědí je podle nich ve hře křesťanská identita a opravdovost křesťanského života i svědectví, rozhodli se poskytnout co nejstručnější a nejsrozumitelnější shrnutí vyplývající přednostně ze zjevení. Základním pramenem se proto stalo Písmo svaté, v menší míře byly využity také odkazy na dokumenty katolické církve.

„Jako teologové a filosofové plně respektujeme příslušnou autoritu pastýřů a představených jednotlivých církví. Nikoho nemíníme poučovat. Předkládáme pouze plody společné reflexe, opřené o Písmo a učení Kristovy církve, k zamyšlení ostatním,“ dodávají autoři.

Autorský tým tvoří deset odborníků pěti fakult: v abecedním pořadí jsou to Martin Cajthaml, Petr Dvořák, Daniel Heider, Eduard Krumpolc, Tomáš Machula, Daniel D. Novotný, Ctírad V. Pospíšil, Jan Štěpán, Jiří Vogel a Jaroslav Vokoun. Kniha je volně k dispozici na http://www.ado.cz/system/files/krestan_a_islam.pdf.

Z pastýřského list arcibiskupa olomouckého Mons. Jana Graubnera k zahájení školního roku 2016

Dovolte však, prosím, abych vedle přání k začátku školního roku se Vám svěřil i s jednou ze svých bolestí. Raduji se z každého pokřtěného dítěte, ale mám starost o velkou část z nich, protože nejsou vychovávány ve víře vůbec, nebo chodí do náboženství jen do prvního svatého přijímání. U každého křtu dítěte někdo slíbil, že je vychová a vyučí ve víře. Slib před Bohem je velmi vážná věc. Křtem jsme děti zavázali ke křesťanskému životu. Když je nenaučíme křesťansky žít, těžce jim ubližujeme. I když školní rok začal a přihlášky do náboženství měly být podány před prázdninami, přihlaste, prosím, nepřihlášené děti mimořádně aspoň nyní a to i do vyšších ročníků včetně situací, kdy už nějaký čas nechodily. Všechny školy – i střední a učňovské – mají povinnost zajistit výuku náboženství, když se přihlásí aspoň sedm žáků. Pokud je jich někde méně, mají děti a mládež možnost výuky na každé faře.

Poslední možnost přihlásit se na konferenci Církev a stát 2016

Upozorňujeme, že zájemci o aktivní vystoupení na 22. ročníku konference *Církev a stát 2016* se mohou přihlásit na [webových stránkách](#) konference již jen do pátku 2. září 2016, kdy je nutno vložit resumé zamýšleného příspěvku. Ostatní zájemci o účast bez aktivního vystoupení se mohou přihlásit do pátku 9. září 2016. Konference se uskuteční ve čtvrtek 15. září 2016 na Právnické fakultě Masarykovy univerzity. Téma letošní konference: *Potřebujeme nový zákon o církvích (?)*.

Zemřel Vlastimil Rajnošek

S lítostí oznamujeme, že dnes v noci nás ve věku 65 let opustil Mgr. Vlastimil Rajnošek, dlouholetý člen Společnosti pro církevní právo a právník působící na Ministerstvu spravedlnosti. R. I. P.

Gratulace členům Společnosti

JUDr. Dušan Straňák oslavil dne 19. srpna 2016 své 90. narozeniny. Blahopřejeme!

Z nové literatury

BRTKO, Róbert, ČUNDERLÍK ČERBOVÁ, Veronika, DUDÁSOVÁ, Eva, LENHARTOVÁ, Katarína, MLKVÝ, Matej, NEMEC, Matúš, *Prvky a princípy rímskeho a kánonického procesného práva*, Leges, Praha, 2016, 156 s., ISBN 978-80-7502-139-7,

z obsahu:

ČUNDERLÍK ČERBOVÁ, Veronika, *Procesná spôsobilosť v prípadoch nulity manželstva podľa kánonického práva*, s. 32–49,

NEMEC, Matúš, *Princípy a zásady kánonického procesného práva*, s. 13–31.

BRTKO, Róbert, ČUNDERLÍK ČERBOVÁ, Veronika, NEMEC, Matúš, *Prirodzené právo – jeho vývoj a prvky v rímskom a kánonickom práve*, Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Bratislava, 2014, 135 s., ISBN 978-80-7160-381-8.

IVAN, Jozef, *Evanjelizácia národov*, Misionár, Michalovce, 2016, 228 s., ISBN 978-80-88724-88-9.

KOLOUCH, František, *Oběť případu Babice*, Jan Bula (1920–1952), Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2016, 310 s., ISBN 978-80-7195-858-1.

Křesťan a islám, Hesperion, [s. 1.], 2016, 20 s., ISBN 978-80-906372-1-4, volně k dispozici na http://www.ado.cz/system/files/krestan_a_islam.pdf.

Reforma manželského procesu podle papeže Františka, Průvodce pro každého, Akademie kanonického práva, Brno, 2016, 118 s., ISBN 978-80-906025-4-0.

Časopisy, periodika

Nové horizonty, Časopis pre teológiu, kultúru a spoločnosť, Klub priateľov Ferka Skyčáka, Spišské Podhradie, ISSN 1337-6535,

č. 1/2016,

z obsahu:

DUDA, Ján, *Nedostatok katolíckej viery a jeho vplyv na platnosť manželstva*, s. 43–45.

Periodikum Aktuality – Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Redaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP. Redakční rada: Zábaj Horák, Adam Csukás. E-mail: spcp@prf.cuni.cz.

Aktuality vycházejí dvakrát měsíčně. Starší čísla online na <http://spcp.prf.cuni.cz/aktuality>. ISSN 2336-5595